

November 2021

Underlätta vid ansökan om nytt pass utomlands

Resolutionsmottagare

Justitiedepartementet

Polismyndigheten

Utrikesdepartementets enhet för konsulära och civilrättsliga ärenden (UD-KC)

Utrikesdepartementets planeringsstab (UD-PLAN)

Problemformulering

Att förnya sitt pass utomlands är ofta förenat med stora kostnader och logistikutmaningar. I geografiskt stora länder där avståndet till ambassaden eller generalkonsulatet kan vara stort kan det kräva inrikesflyg. Vissa länder saknar helt utlandsmyndigheter vilket innebär att man som utlandssvensk behöver resa till grannlandet.

I de länder där avståndet till utlandsmyndigheterna är stort, som exempelvis USA där avståndet från Los Angeles till ambassaden i Washington DC är 430 mil, eller Australien där avståndet mellan Perth och Canberra är närmare 310 mil (att jämföra med Sveriges 157 mil från norr till söder) krävs inte sällan semesterdagar både vid ansökan och uthämtandet eftersom båda kräver personlig inställelse. Ibland kan pass hämtas vid honorärkonsulat som ligger närmare.

Förutom logistikutmaningarna med att ta sig till en ambassad eller ett generalkonsulat har pandemin visat hur sårbart resandet kan vara genom otaliga lokala reserestriktioner och inreseförbud. Flera svenskar bor i länder där honorärkonsulaten inte har behörighet att utfärda pass utan måste resa till ett annat land där en utlandsmyndighet med denna behörighet finns. Att göra den resan har visat sig omöjligt med aktuella inreseförbud. Redan före pandemin vittnade många svenskar om långa väntetider och pandemin har av förklarliga skäl inte gjort det enklare.

Förutom kostnaderna för att ta sig till en utlandsmyndighet är även själva passet dyrare jämfört med vad det kostar i Sverige. Detta har Svenskar i Världen påpekat i tidigare års resolutioner.

Att passet är giltigt i fem år istället för 10 år, som i flera av de övriga nordiska länderna, innebär att proceduren behöver upprepas dubbelt så ofta för svenskarna. Det blir även en

extra stor utmaning för familjer med flera barn, speciellt med barn under 12 år då giltighetstiden för dessa pass endast är tre år.

Lösningförslag

Till Justitiedepartementet och Polismyndigheten:

Svenskar i Världen vill att de mobila passenheter som tidigare var i bruk återinförs. För att lösa eventuella tekniska utmaningar uppmanar vi er att föra en dialog med Finland då de har en fungerande mobil passenheter och samtidigt använder sig av biometriska pass¹.

Undersök möjligheten att samverka med de nordiska länderna gällande mobila passenheter.

Undersök även möjligheten att samarbeta med andra nordiska eller europeiska länder för utlämning av pass.

Se över den lagliga möjligheten att inte behöva personlig inställelse vid uthämtandet av passet, samt möjligheten att återinföra längre giltighetstid för de svenska passen, motsvarande många andra länders 10-årsperiod.

Till Justitiedepartementet:

Se över möjligheten att öka tillgängligheten av konsulära tjänster genom en översyn av krav på särskild behörighet.

Till UD-KC och UD-PLAN:

Öka antalet utlandsmyndigheter med behörighet att utfärda pass. I detta sammanhang ser vi en positiv utveckling genom att regeringen har hörsammat Svenskar i Världens tidigare önskemål om att återöppna ett generalkonsulat på USA:s västkust, något som kommer att gynna det uppskattningsvis 50 000 svenskar som bor i området.

Se över möjligheten till ökad nordisk samverkan, där vissa overhead- och servicekostnader kan delas av de nordiska länderna, för att därigenom öka förutsättningarna för fler utlandsmyndigheter.

Se över möjligheterna till ökad flexibilitet gällande öppettider på ambassader och konsulat t.ex. tider på helger och möjlighet till familjebokningar.

¹ Finland abroad, 2021. "Ansökan om pass och identitetskort utomlands". Finlandabroad.fi.
[<https://finlandabroad.fi/web/usa/ansoka-om-pass-eller-identitetskort>]